რატომ არის უცხო მარქსიზმ-ლენინიზმისათვის პიროვნების კულტი?

„პრავდის“ 28/III სარედაქციო სტატია

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XX ყრილობამ, რომელმაც შეიმუშავა კომუნიზმის გზით ჩვენი ქვეყნის შემდგომი წინსვლის გრანდიოზული პროგრამა, ღრმა მარქსისტულ-ლენინური გაშუქება მისცა იმ საკითხს, თუ რა გადამწყვეტ როლს ასრულებენ სოციალისტურ მშენებლობაში ხალხის მასები, რომლებსაც პარტია ხელმძღვანელობს, და რა ზიანი მოაქვს პიროვნების კულტს. ყრილობამ გადაჭრით დაგმო პიროვნების კულტი როგორც მარქსიზმ-ლენინიზმის სულისკვეთებისათვის უცხო.

პარტიის XX ყრილობის რეზოლუციაში საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის საანგარიშო მოხსენების გამო ნათქვამია:

„კომუნისტებისა და ყველა მშრომელის აქტივობის გადიდებისათვის დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა ისტორიაში პიროვნების როლის მარქსისტულ-ლენინური გაგების ფართოდ განმარტებას. ყრილობას მიაჩნია, რომ ცენტრალური კომიტეტი სავსებით სწორად გამოვიდა პიროვნების კულტის წინააღმდეგ, რომლის გავრცელება ამცირებდა პარტიისა და ხალხის მასების როლს, ამცირებდა პარტიაში კოლექტიური ხელმძღვანელობის როლს და ხშირად იწვევდა სერიოზულ შეცდომებს მუშაობაში, და ავალებს ცენტრალურ კომიტეტს არ შეასუსტოს ბრძოლა პიროვნების კულტის ნაშთების წინააღმდეგ. მთელ თავის მოღვაწეობას საფუძვლად დაუდოს ის, რომ ახალი ცხოვრების ნამდვილი შემოქმედები არიან ხალხის მასები, რომლებსაც კომუნისტური პარტია ხელმძღვანელობს“.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XX ყრილობის ეს გადაწყვეტილება [illegible] მოიწონა მთელმა პარტიამ, მთელმა საბჭოთა ხალხმა.

რატომ გააჩაღა პარტიამ გადამწყვეტი ბრძოლა პიროვნების კულტისა და მისი შედეგების წინააღმდეგ? იმიტომ, რომ პიროვნების კულტი ნიშნავს ცალკეული ადამიანების უზომოდ განდიდებას, მათთვის ზებუნებრივი ღირსებისა და თვისებების მიკუთვნებას, მათ გადაქცევას თითქმის სასწაულთმოქმედებად და მათდამი თაყვანისცემას. ასეთი არასწორი, მარქსიზმ-ლენინიზმის სულისკვეთებისათვის უცხო წარმოდგენა ადამიანზე, სახელდობრ ი. ბ. სტალინზე, შეიქმნა და ინერგებოდა ჩვენში მრავალი წლის მანძილზე.

ცნობილია, რომ ი. ბ. სტალინს დიდი დამსახურება აქვს ჩვენი პარტიის, მუშათა კლასის წინაშე და საერთაშორისო მუშათა მოძრაობის წინაშე. საყოველთაოდ ცნობილია მისი როლი სოციალისტური რევოლუციის მომზადებასა და განხორციელებაში, სამოქალაქო ომში, სოციალიზმის აშენებისათვის ბრძოლაში. იკავებდა რა პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის დიდმნიშვნელოვანი პოსტი, ი. ბ. სტალინი დაწინაურდა პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს ხელმძღვანელ ბირთვში. იგი აქტიურად, განსაკუთრებით პირველ წლებში ლენინის გარდაცვალების შემდეგ, ცენტრალური კომიტეტის სხვა წევრებთან ერთად იბრძოდა ლენინიზმისათვის, ლენინური მოძღვრების დამახინჯებლებისა და მტრების წინააღმდეგ. სტალინი იყო ერთ-ერთი უძლიერესი მარქსისტი, მისი შრომები, მისი ლოგიკა, ნებისყოფა დიდ ზეგავლენას ახდენდა კადრებზე, პარტიის მუშაობაზე.

ხელმძღვანელობდა რა დიდი ლენინის მოძღვრებით, პარტიამ ცენტრალური კომიტეტის მეთაურობით დიდი მუშაობა გაშალა ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციისათვის, სოფლის მეურნეობის კოლექტივიზაციისათვის, კულტურული რევოლუციის განხორციელებისათვის და მოიპოვა ყველასათვის ცნობილი ისტორიული გამარჯვებანი. ეს გამარჯვებანი პარტიამ მოიპოვა შეურიგებელი იდეური ბრძოლით ლენინიზმისადმი მტრულ პოლიტიკურ მიმდინარეობათა — ტროცკისტების, ზინოვიეველების, მემარჯვენე ოპორტუნისტების, ბურჟუაზიული ნაციონალისტების წინააღმდეგ, ყველა იმათ წინააღმდეგ, ვინც ცდილობდა აეცდინა პარტია ერთადერთი სწორი ლენინური გზიდან. იმ დროს სტალინმა მოიპოვა [illegible] პარტიაში, მისი სიმპათია [illegible] ცნობილი გახდა ხალხში. [illegible]

~~[illegible] სტალინის [illegible]~~ [illegible] მარქსიზმ-ლენინიზმის [illegible] საბჭოთა [illegible] კომუნისტური [illegible] ომის [illegible] ჩვენი [illegible] საზოგადოების [illegible]

[illegible] რაიმე თავმდაბლობა, იგი [illegible] და ქება-დიდება [illegible] ~~[illegible] ხელმძღვანელობის ლენინური პრინციპების დარღვევას და უწინარეს ყოვლისა მარქსიზმ-ლენინიზმის სულისკვეთებას.~~

მარქსიზმ-ლენინიზმის ფუძემდებლებისათვის — მარქსის, ენგელსისა და ლენინისათვის ~~[illegible] უცხო და~~ ანტიპათიური იყო პიროვნების კულტის რაიმე გამოვლინება. ~~ისინი [illegible]~~ ყოფილიყო ეს ცდა. მაგალითად, მარქსი, ჩემში ყველაზე მეტ ზიზღს იწვევსო.

~~მარქსი და ენგელსი მკაცრად აკრიტიკებდნენ და დასცინოდნენ ზოგიერთი პოლიტიკური მოღვაწის მეტიჩრობასა და ყოყოჩობას. ისინი, მაგალითად, მწარედ დასცინოდნენ ლასალის წვრილბურჟუაზიულ თვისებებს, მის „[illegible]“, მის მისწრაფებას „მოსჩვენებოდა თავის თავს არაჩვეულებრივად დიდმნიშვნელოვან პიროვნებად“, ისინი გადაჭრით ილაშქრებდნენ ლასალიანელთა განზრახვის წინააღმდეგ შეექმნათ „ლასალის [illegible] კულტი“.~~

~~გერმანელი პოლიტიკური მოღვაწის ვილჰელმ ბლოსისადმი წერილში მარქსი წერდა: „...პიროვნების ყოველგვარი კულტისადმი მტრული დამოკიდებულების გამო მე ინტერნაციონალის არსებობის დროს არასოდეს არ ვაძლევდი ნებას გამოექვეყნებინათ მრავალი მიმართვა, რომლებითაც აღიარებული იყო ჩემი დამსახურება და რომლებითაც თავს მაბეზრებდნენ სხვადასხვა ქვეყნიდან, — მე არც კი ვუპასუხებდი მათზე, შეიძლება მხოლოდ იშვიათად ვტუქსავდი ამ მიმართვებისათვის. ენგელსისა და ჩემი პირველი შესვლა კომუნისტთა საიდუმლო საზოგადოებაში მოხდა იმ პირობით, რომ წესდებიდან ამოღებული იქნებოდა ყველაფერი, რაც ხელს უწყობს ცრუმორწმუნეობას~~, [illegible] ავტორიტეტთა [illegible] (ლასალი შემდეგ სწორედ [illegible])“. (კ. მარქსი და ფ. [illegible] თხზ., 1-ლი გამოც., ტომი XX[illegible]7-488).

ენგელსმა [illegible] წინადადებისა მოეწყოთ [illegible] დაბადების 71 წლისთავის გამო [illegible] პატივისცემა, უპასუხა მის მომწყობთ: „მარქსიც და მეც მუდამ წინააღმდეგი ვიყავით ყოველგვარი საჯარო დემონსტრაციისა ცალკეული პირების მიმართ, გარდა მხოლოდ იმ შემთხვევებისა, როცა ამას რაიმე მნიშვნელოვანი მიზანი ჰქონდა; ყველაზე მეტად კი ჩვენ წინააღმდეგი ვიყავით ისეთი დემონსტრაციებისა, რომლებიც ჩვენს სიცოცხლეში პირადად ჩვენ გვეხებოდა“. (კ. მარქსი და ფ. ენგელსი, თხზ., ტომი XXVIII, გვ. 385).

ცნობილია ვ. ი. ლენინის სიტყვა, წარმოთქმული კრებაზე, რომელიც მოაწყო პარტიის მოსკოვის კომიტეტმა მისი დაბადების ორმოცდაათი წლისთავის გამო. ამ სიტყვაში ვლადიმერ ილიას-ძე თხოულობდა, რომ იგი გაეთავისუფლებინათ საიუბილეო სიტყვების მოსმენისაგან. „პირიდან საზოგადოდ გაგვათავისუფლონ ამგვარი საიუბილეო დღესასწაულებისაგან“. ლენინი ლაპარაკობდა ყველა გაამპარტავნებული ადამიანის სულელურ, სასირცხვილო და სასაცილო მდგომარეობაზე და გვაფრთხილებდა, რომ ბრწყინვალე გამარჯვებებსა და წარმატებებს არავითარ შემთხვევაში არ ჩაეყენებინათ ჩვენი პარტია „ძალიან სახიფათო მდგომარეობაში... სახელდობრ, იმ ადამიანის მდგომარეობაში, რომელიც გაამპარტავნდა“. (ვ. ი. ლენინი, თხზ., ტ. 30, გვ. 645). ყველასათვის ცნობილია ვლადიმერ ილიას-ძის უდიდესი თავმდაბლობა და უბრალოება. მ. გორკის მოჰყავს სორმოველი მუშის სიტყვები, რომელმაც მის კითხვაზე, თუ რა არის ვ. ი. ლენინის ყველაზე დამახასიათებელი თვისება, უპასუხა: „უბრალოება. უბრალოა, როგორც სიმართლე“. უბრალოება ის თვისებაა, რომელსაც მარქსიც, მისი საკუთარი სიტყვებით, ყველაზე მეტად აფასებდა ადამიანებში.

არ შეიძლება ითქვას, რომ ი. ბ. სტალინის თხზულებებში არ იყოს აზრები, რომლებიც გმობენ პიროვნებათა გაუმართლებელ შექებას და მასების როლის დამცირებას. ეს აზრები, როგორც წესი, არ სცილდებოდა ზოგადი, განყენებული მსჯელობის ჩარჩოებს, საქმით კი არავითარ წინააღმდეგობას არ უწევდა პირადი განდიდების სულ უფრო მზარდ პრაქტიკას, რომელსაც იგი თვითონ ყოველნაირად ახალისებდა, ხოლო ხშირად ეს პრაქტიკა [illegible] ფორმით გამოიხატებოდა.

* * *

[illegible]

ლისტურ გაგებას, რომლის თანახმადაც ხალხი, მშრომელი მასები არიან ისტორიის ნამდვილი და მთავარი შემოქმედნი.

მეცნიერული კომუნიზმის საფუძვლების შემუშავებისას, მუშათა კლასის, როგორც კომუნისტური საზოგადოების შემქმნელის მსოფლიო-ისტორიული როლის გარკვევისა და დასაბუთებისას, მარქსიზმის შემქმნელები იბრძოდნენ არასწორ შეხედულებათა წინააღმდეგ, რომლებიც ამტკიცებდნენ, რომ ისტორიას თითქოს ქმნიან გამორჩეული პიროვნებანი.

ისტორიაზე ამ არასწორ შეხედულებებს მარქსიზმ-ლენინიზმმა დაუპირისპირა მოძღვრება იმის შესახებ, რომ ხალხია ისტორიის ნამდვილი შემოქმედი და, რაც უფრო ღრმად და ფართოდ ხდება საზოგადოებრივი გარდაქმნები, მით უფრო მრავალრიცხოვანი მასები იღებენ მათში მონაწილეობას. დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუცია, რომელმაც გიგანტური გავლენა იქონია მსოფლიო ისტორიის მთელ შემდგომ მსვლელობაზე, მოახდინა ჩვენი ქვეყნის მუშათა კლასმა ღარიბ გლეხობასთან კავშირში და საშუალო გლეხობის მხარდაჭერით, კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით. ეს რევოლუცია მოახდინა ხალხის უმრავლესობამ, და ამიტომ არის იგი სახალხო რევოლუცია. ასევე სახალხოა ჩინეთის დიდი რევოლუცია, რევოლუციური სოციალისტური გარდაქმნები, რომლებიც მოხდა სახალხო დემოკრატიის ყველა ქვეყანაში.

ავითარებდა რა ისტორიის მატერიალისტურ გაგებას, რომელიც მარქსმა და ენგელსმა აღმოაჩინეს, ვ. ი. ლენინი მთელი თავისი სიცოცხლის მანძილზე შეურიგებლად ებრძოდა მარქსიზმისადმი მტრულ ნაროდნიკულ, ხოლო შემდეგ ესერულ შეხედულებებს „ყოვლისშემძლე გმირების“ და უფერული, უსახო, უმოქმედო „ბრბოს“ შესახებ.

„მარქსიზმი, — წერს ლენინი, — იმით განსხვავდება ყველა სხვა სოციალისტური თეორიისაგან, რომ იგი საოცრად აერთიანებს საქმის ობიექტური მდგომარეობისა და ევოლუციის ობიექტური მსვლელობის ანალიზის სრულ მეცნიერულ სიფხიზლეს და მასების რევოლუციური ენერგიის, რევოლუციური შემოქმედების, რევოლუციური ინიციატივის მნიშვნელობის გადაჭრით აღიარებას, — აგრეთვე, რა თქმა უნდა, იმ ცალკეულ პიროვნებათა, ჯგუფთა, ორგანიზაციათა და პარტიათა მნიშვნელობის აღიარებას, რომელთაც უნარი შესწევთ მოსინჯონ და განახორციელონ კავშირი ამა თუ იმ კლასებთან“. (თხზ., ტომი 13, გვ. 20).

ისტორიაში პიროვნების როლისა და მასების როლის სწორი გაგებისათვის ბევრი რამ გააკეთა ერთ-ერთმა გამოჩენილმა მარქსისტმა გ. ვ. პლეხანოვმა, რომლის აზრით სწორი არ იქნება ვიფიქროთ, რომ ისტორია არის გამორჩეულ პიროვნებათა საქმე; რომ [illegible] თვითნებურად [illegible] უნათლებელ [illegible] მასას; ისტორიას, ამბობდა იგი, ხალხი აკეთებს.

მარქსიზმი არ უარყოფს გამოჩენილ ადამიანთა როლს ისტორიაში, მშრომელთა ბელადების როლს რევოლუციურ-განმათავისუფლებელი ბრძოლის ხელმძღვანელობაში, ახალი საზოგადოების მშენებლობაში. ვ. ი. ლენინმა მთელი ძალით აღნიშნა რევოლუციური ბელადების, როგორც მასების ორგანიზატორების როლი. ისტორიის მატერიალისტური გაგება, რომელიც მარქსიზმ-ლენინიზმის კლასიკოსებმა შეიმუშავეს, იმის აღიარება, რომ მშრომელი მასები, ხალხი, არიან ახალი საზოგადოების შემოქმედნი, საშუალებას გვაძლევს სწორად გავიგოთ და შევაფასოთ ბელადების, ორგანიზატორების, თეორეტიკოსების, გმირების როლი, რომლებსაც ქმნის და აწინაურებს თვით ხალხი. გამოჩენილ პიროვნებებს, თავიანთ თავისებურებათა მიხედვით, რომ მათ ყველაზე უნარიანად ხვდის საზოგადოებრივი ინტერესებისადმი სამსახურისათვის, შეუძლიათ ხერხემალი როლი შეასრულონ საზოგადოებაში როგორც მასების ორგანიზატორებმა, წინამძღოლებმა, რომლებსაც მოვლენები ესმით უფრო ღრმად და ხედავენ უფრო შორს, ვიდრე სხვები.

ამხილებდა რა წვრილბურჟუაზიულ მოანარქისტო ინტელიგენტ-რადიკალებს, რომლებიც ილაშქრებდნენ პარტიის ორგანიზატორული როლისა და ავტორიტეტის წინააღმდეგ, ლენინი ამბობდა:

„მუშათა კლასს, რომელიც მთელ მსოფლიოში აწარმოებს ძნელსა და მძიმე ბრძოლას სრული განთავისუფლებისათვის, — ავტორიტეტები ესაჭიროება, — მაგრამ, რა თქმა უნდა, მხოლოდ იმ აზრით, რა აზრითაც ახალგაზრდა მუშებს ესაჭიროებათ ძველ მებრძოლთა გამოცდილება ჩაგვრისა და ექსპლოატაციის წინააღმდეგ, იმ მებრძოლთა, რომლებსაც მრავალი გაფიცვა ჩაუტარებიათ, მონაწილეობა მიუღიათ მთელ რიგ რევოლუციებში და რომლებიც გამობრძმედილი არიან რევოლუციური ტრადიციებით და ფართო პოლიტიკური თვალთახედვით. [illegible] ყველა [illegible] ყველგან [illegible] ყველაზე დიდი ავტორიტეტი იქნება“. (თხზ., ტომი 11, გვ. 497-498).

საბჭოთა ხალხის ბელადი და ორგანიზატორი მის ბრძოლაში ახალი საზოგადოებისათვის არის კომუნისტური პარტია, რომელიც შეიცავს მუშათა კლასის, მშრომელი გლეხობისა და ინტელიგენციის მოწინავე [illegible]. [illegible] ხელმძღვანელი და განმახორციელებელი [illegible] ცენტრალური კომიტეტი, [illegible] რომლებიც ერთ მთლიანობას [illegible] გამოცდილებას.

კომუნისტურ პარტიას, საბჭოთა ხალხს [illegible] საბჭოთა [illegible] კულტურის [illegible] დიდი ნაყოფიერება და [illegible] ჩვენი საზოგადოების [illegible] და საგარეო [illegible] მტკიცე და [illegible].

საბჭოთა წყობილების დიადმა ძალამ, სოციალისტური სისტემის გიგანტურმა უპირატესობებმა საშუალება მისცეს პარტიას, სახელმწიფოს, ხალხს დაესახათ მეექვსე ხუთწლედში სახალხო მეურნეობის განვითარების ახალი ამოცანები, რომლებიც თავისი გრანდიოზულობით განაცვიფრებს მთელ მსოფლიოს, და შეუდგნენ ამ ამოცანების შესრულებას.

მუშათა კლასისა და გლეხობის კავშირი, სსრ კავშირის ხალხთა ძმური მეგობრობა, ხალხის დაუცხრომელი სიყვარული სოციალისტური სამშობლოსადმი, მთელი საბჭოთა საზოგადოების ურყევი მორალურ-პოლიტიკური ერთიანობა საბჭოთა წყობილების, მისი ძლიერებისა და აყვავების გრანიტის საფუძველია. ბრძნული ხელმძღვანელობა ჩვენი სახელოვანი კომუნისტური პარტიისა, რომელსაც მტკიცედ მიჰყავს ჩვენი ქვეყანა ლენინური გზით, იყო, არის და იქნება საბჭოთა საზოგადოების ძალისა და სიმტკიცის წყარო, საბჭოთა საზოგადოებისა, რომელიც განუხრელად მიდის წინ თავისი დიადი მიზნისაკენ — კომუნიზმისაკენ.

* * *

კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს დამაარსებელი და ბელადი ვ. ი. ლენინი ყოველთვის განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებდა პარტიის როლს საბჭოთა სახელმწიფოსა და სოციალისტური მშენებლობის მთელი მსვლელობისადმი ხელმძღვანელობაში. აღნიშნავდა რა კომუნისტური პარტიის, როგორც ჩვენი ქვეყნის მმართველი პარტიის, დიდ პასუხისმგებლობას, ლენინი ზუსტად იცავდა თვითონ და მოითხოვდა ყველა კომუნისტისაგან დაეცვათ პარტიული ცხოვრების ნორმები და ხელმძღვანელობის პრინციპები, რომლებიც პარტიამ დიდი გამოცდილების საფუძველზე შეიმუშავა. უმთავრესი ამ პრინციპებში არის **ხელმძღვანელობის კოლექტიურობა**, რომელიც გამომდინარეობს თვით პარტიის ბუნებიდან, პარტიისა, რომელსაც საფუძვლად უდევს დემოკრატიული ცენტრალიზმი, სადაც შეხამებულია პარტიის წევრთა აქტივობა, ინიციატივა და თვითმოქმედება რკინისებურ დისციპლინასთან. ლენინი ამბობდა, რომ რევოლუცია წამოაყენებს „კოლექტიურ ორგანიზატორულ ტალანტს, ურომლისოდაც პროლეტარიატის მილიონიანი არმიები ვერ მიაღწევენ გამარჯვებას“. (თხზ., ტომი 29, გვ. 97).

პიროვნების კულტმა და ი. ბ. სტალინის სიცოცხლისა და მოღვაწეობის უკანასკნელ პერიოდში ამ კულტის გავლენით შექმნილმა ხელმძღვანელობის პრაქტიკამ დიდი ზიანი მოგვაყენა. სტალინი რომ უგულებელყოფდა პარტიული ცხოვრების ნორმებს და პარტიული ხელმძღვანელობის კოლექტიურობის პრინციპს, ხშირად ერთპიროვნულად რომ წყვეტდა საკითხებს, ეს იწვევდა პარტიული პრინციპებისა და პარტიული დემოკრატიის დამახინჯებას, რევოლუციური კანონიერების დარღვევას, დაუსაბუთებელ რეპრესიებს.

მხოლოდ პიროვნების კულტის შედეგად და პარტიული ცხოვრების ნორმების იმ დარღვევათა შედეგად, რომლებიც დაკავშირებული იყო ამ კულტთან, შეძლეს იმპერიალიზმის ისეთმა პირწავარდნილმა აგენტმა, როგორიც იყო ბერია, და მისმა თანამონაწილეებმა გაეძვრინათ თავი ხელმძღვანელ [illegible] პარტიასა და სახელმწიფოში. იმ გარემოებამ, რომ ცენტრალურმა კომიტეტმა გამოაშკარავა და გაანადგურა ბერიას საზიზღარი, გამცემლური ბანდა, შესაძლებელი გახადა აღმოეფხვრათ სოციალისტური კანონიერების დარღვევანი და სავსებით აღედგინა პარტიული ცხოვრების ლენინური ნორმები, სოციალისტური კანონიერების ნორმები და პრინციპები.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა და პარტიის XX ყრილობამ მტკიცედ გაილაშქრა პიროვნების კულტის წინააღმდეგ, ამ კულტის შედეგების თანმიმდევრული, ფართო [illegible] და [illegible].

პარტიული ყრილობებისა და კონფერენციების, ცენტრალური კომიტეტის პლენუმების რეგულარული მოწვევა, პარტიის სხვა უმაღლესი ორგანოებისა და მისი ადგილობრივი ორგანიზაციების სისტემატური მუშაობა, კოლექტიური გადაწყვეტილებათა [illegible] ფართო განხილვა და მომზადება უცილობელი წესია ჩვენი პარტიისა, რომელიც პასუხისმგებელია [illegible] სახელმწიფოს, ხალხის ბედისათვის, ჩვენს ქვეყანაში კომუნიზმის აშენებისათვის.

„მასას, — შენიშნავდა ლენინი, — უნდა ჰქონდეს თავისი პასუხისმგებელი ხელმძღვანელების არჩევის უფლება, მასას უნდა ჰქონდეს მათი შეცვლის უფლება, მასას უნდა ჰქონდეს უფლება იცოდეს და შეამოწმოს მათი მოღვაწეობის ყოველი, თუნდ უმცირესი ნაბიჯიც კი. მასას უნდა ჰქონდეს უფლება წამოაყენოს მასის გამოსული ყველა მუშა წევრი [illegible] ფუნქციებზე. მაგრამ ეს სულაც არ ნიშნავს, რომ კოლექტიური შრომის პროცესი დარჩეს შეიძლება [illegible] განსაზღვრული ხელმძღვანელობის გარეშე, ხელმძღვანელის პასუხისმგებლობის ზუსტად დადგენის გარეშე, ხელმძღვანელის ნებისყოფის ერთიანობით შექმნილი უსასტიკესი წესრიგის გარეშე“. (თხზ., ტ. 27, გვ. 245).

ვებრძვით რა პიროვნების კულტის წინააღმდეგ, უნდა გვახსოვდეს, რომ მარქსიზმ-ლენინიზმისათვის უცხოა წვრილბურჟუაზიული, ანარქისტული შეხედულებანი, რომლებიც უარყოფენ მასების ხელმძღვანელების, ორგანიზატორების როლს. სოციალისტური მშენებლობის უმდიდრესი გამოცდილება გვასწავლის, რომ ხელმძღვანელობის კოლექტიურობა, სოციალისტური დემოკრატიზმის ფართო განვითარების პრინციპი სრულებითაც არ უარყოფს ცალკეული ხელმძღვანელის როლსა და პასუხისმგებლობას მინდობილი საქმისათვის. აგრეთვე ცნობილია, რომ კომუნისტური პარტია იცავდა და იცავს ხელმძღვანელობის ერთმმართველობის პრინციპს საწარმოებში, სამეურნეო საქმეში.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა გადამწყვეტი ღონისძიებანი განახორციელა პარტიული ცხოვრების ლენინური ნორმების აღსადგენად, პარტიის ყველა რგოლში, თავიდან ბოლომდე, კოლექტიური ხელმძღვანელობის პრინციპის აღსადგენად, თვითკრიტიკისა და ნაკლოვანებათა კრიტიკის გასაშლელად, უმნიშვნელოვანეს საკითხთა კოლექტიური განხილვისა და გადაწყვეტისათვის.

ცხოვრება გვიჩვენებს, რომ კოლექტიური ხელმძღვანელობის ლენინური პრინციპების აღდგენამ და პიროვნების კულტის წინააღმდეგ ბრძოლამ მშრომელთა ფართო მასების აქტივობისა და შემოქმედებითი ინიციატივის უმაგალითო აღმავლობა გამოიწვია. ეს ყოვლისმომცველ გავლენას ახდენს მთელ ჩვენს სამეურნეო და კულტურულ მშენებლობაზე.

პიროვნების კულტი ხელს უწყობდა იმას, რომ პარტიული და სამეურნეო მუშაობის ხელმძღვანელობაში გავრცელებულიყო მანკიერი მეთოდი — შიშველი ადმინისტრირება, [illegible] ინიციატივას უგულებელყოფდა. მაგალითად, სერიოზული შეცდომები იყო დაშვებული სოფლის მეურნეობისადმი ხელმძღვანელობაში. ამ შეცდომებმა გამოიწვია სოფლის მეურნეობის მთელი რიგი დიდმნიშვნელოვანი დარგების ჩამორჩენა. ცენტრალურმა კომიტეტმა, როგორც ცნობილია, ამხილა ეს შეცდომები და განახორციელა ღონისძიებანი სოფლის მეურნეობის მძლავრი აღმავლობისათვის, რაც უკვე გვაძლევს კარგ შედეგებს.

პიროვნების კულტის შედეგად ვითარდებოდა ისეთი მახინჯი მოვლენები, როგორიც არის ნაკლოვანებათა მიჩქმალვა, სინამდვილის შელამაზება, თვალის ახვევა. ჩვენში ჯერ კიდევ ცოტა როდია მლიქვნელი, [illegible] ადამიანები, რომლებიც შეეჩვივნენ [illegible] ლაპარაკს, რომლებიც [illegible] და მორჩილების სულისკვეთებით. პიროვნების კულტის ამ უარყოფითი მხარეების გადმონაშთების ამოძირკვა და დაძლევა ჩვენი გადაუდებელი ამოცანაა.

პიროვნების კულტმა დიდი ზიანი მოგვაყენა იდეოლოგიური მუშაობის დარგში, თეორიის, ფილოსოფიის, პოლიტიკური ეკონომიის, ისტორიისა და სხვა საზოგადოებრივ მეცნიერებათა დარგში. ნაშრომებს, რომლებიც დაწერილია პიროვნების კულტის გავლენით, ბევრი მათგანი წარმოადგენს ი. ბ. სტალინის ნაშრომებიდან ციტატების ნაკრებს და მის ქება-დიდებას. პიროვნების კულტის ერთ-ერთი მკაფიო გამოვლინებაა ი. ბ. სტალინის „მოკლე ბიოგრაფია“, რომლის [illegible]. პიროვნების კულტით მეტისმეტად არის გაჟღენთილი აგრეთვე წიგნი „საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) ისტორიის მოკლე კურსი“. დოგმატიზმი და [illegible] პიროვნების კულტის [illegible] რომლის [illegible] განვითარება, წინ წაწევა, რაიმე [illegible] სტალინის [illegible] მარქსისტულ-ლენინური თეორიის განვითარების [illegible] პარტიულ [illegible]

[illegible] რომლებიც განსაზღვრავენ პარტიის [illegible] გამოცდილებას.

პიროვნების კულტის [illegible]

* * *

თეორიული და პრაქტიკული საქმიანობიდან პიროვნების კულტის გადმონაშთების აღმოფხვრა პარტიისა და ყველა მისი ორგანიზაციის ერთ-ერთი დიდმნიშვნელოვანი ამოცანაა, რათა გამოირიცხოს პიროვნების კულტის ამა თუ იმ ფორმით აღორძინების ყოველგვარი შესაძლებლობა.

ჩვენი ცხოვრებიდან პიროვნების კულტის ნაშთებისა და გადმონაშთების განდევნის დროს საჭიროა ფართოდ გავაჩაღოთ ახსნაგანმარტებითი მუშაობა. პარტია გვასწავლის, რომ ამ დიდი და რთული მუშაობის განხორციელების დროს არ შეიძლება დავუშვათ უკიდურესობა და აჩქარება. სწორი არ იქნება წარმოვიდგინოთ, რომ საკმარისია ერთგვარი ადმინისტრაციული ღონისძიებანი განვახორციელოთ, და პიროვნების კულტს სამუდამოდ მოეღება ბოლო. [illegible] აგრეთვე აჩქარება დიდი თეორიული საკითხების გადაჭრაში. იდეოლოგიური საკითხებისადმი ასეთი მიდგომა შეუძლია [illegible] ზიანი მოგვიტანოს. პიროვნების კულტის გადმონაშთების დაძლევა მოითხოვს ფართოდ გავაშალოთ და გავაუმჯობესოთ პროპაგანდა და აგიტაცია, მთელი ჩვენი იდეოლოგიური, თეორიული მუშაობა.

დიადი მომავლისაკენ და წარმატებული საქმიანობა კომუნისტური პარტიისა, რომელსაც ლენინური ცენტრალური კომიტეტი ხელმძღვანელობს, საბჭოთა ხალხის თავდადებული შრომა — აი ყველა ჩვენი წარმატებისა და გამარჯვების მიზეზი და წყარო. და სისულელე, თითქმის ცრუმორწმუნეობა იქნებოდა წარმოვიდგინოთ, რომ ყველა ჩვენი ისტორიული გამარჯვება მარტო ერთი კაცის ხელმძღვანელობის ნაყოფია, როგორც ეს ხდებოდა პიროვნების კულტის აყვავების პერიოდში. ყველა ეს გამარჯვება — ხალხისა და პარტიის უდიდესი გაქანების საქმიანობის შედეგი — მკაფიოდ გამოხატავს მარქსიზმ-ლენინიზმის დიადი იდეების გამარჯვებას.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიას, რომელიც აღზრდილია მარქსიზმ-ლენინიზმის მოძღვრებით, [illegible] დიდება აქვს და გამობრძმედილია რევოლუციური ბრძოლის ცეცხლში, აურაცხელი შემოქმედებითი ძალა მოეპოვება. ჯეროვნად აფასებს რა ი. ბ. სტალინის დამსახურებას, სათანადოდ აფასებს რა იმ დიდ წვლილს, რომელიც მან რევოლუციის საქმეში, სოციალიზმის მშენებლობის საქმეში შეიტანა, პარტიამ ამავე დროს მტკიცედ დააყენა ი. ბ. სტალინის პიროვნების კულტის ლიკვიდაციის საკითხი, რათა სავსებით აღედგინა პარტიული და სახელმწიფო ცხოვრების ლენინური პრინციპები და ამით საუკეთესო პირობები შექმნა მთელი ჩვენი დიდი შემოქმედებითი საქმიანობისათვის კომუნიზმის მშენებლობაში.

ის ფაქტი, რომ პარტიამ მთელი პირდაპირობით და სიმტკიცით დააყენა პრინციპული საკითხი პიროვნების კულტისა, რომელიც უცხოა მარქსიზმ-ლენინიზმის სულისკვეთებისათვის, მოწმობს მის დიდ მორალურ და პოლიტიკურ ძალას, მისი ლენინური პრინციპულობას, მის მჭიდრო კავშირს ხალხთან. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის მთელი ისტორიული გამოცდილება დამაჯერებლად ადასტურებს, რომ ჩვენი პარტიის პოლიტიკა სწორია და [illegible], რომ იგი იყო საბჭოთა ხალხის უდიდეს გამარჯვებათა წყარო, რომ იგი შეესაბამება მშრომელთა ძირეულ სასიცოცხლო ინტერესებს, რომ იგი გვიყვანს [illegible] გზით კომუნიზმისაკენ, რომ იგი [illegible] მთელი მსოფლიოს [illegible] კომუნისტური [illegible] მუშათა მოძრაობისათვის.

კომუნისტური პარტიის XX ყრილობამ ახალი ძალით ცხადყო პარტიის ერთსულოვნება, მისი დარაზმულობა მისი ლენინური ცენტრალური კომიტეტის ირგვლივ, ის, რომ პარტია [illegible] მთელ საბჭოთა ხალხს.

პარტიის, ყველა მისი ორგანიზაციის მთავარი ამოცანა ახლა ის არის, რომ ფართოდ განმარტონ და განახორციელონ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XX ყრილობის გადაწყვეტილებანი, განახორციელონ კომუნიზმის მშენებლობის გრანდიოზული პროგრამა, რომელიც ყრილობამ დასახა.

XX ყრილობის ისტორიული გადაწყვეტილებანი [illegible] მშრომელ მასებს [illegible] ახალი გამარჯვებებისაკენ კომუნიზმის მშენებლობაში.